

**MÜSLÜMANCA
YAŞAMA
REHBERİ**

© 2016, Hayat Yayıncılık, İletişim, Yapım, Eğitim Hizmetleri ve Tic. Ltd. Şti.

Tüm yayın hakları anlaşmalı olarak Hayat Yayınları'na aittir.

Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir; izinsiz çoğaltılamaz, basılamaz.

ISBN: 978-605-151-174-0

Sertifika No: 12451

<i>Hayat Yayınları</i>	: 530
<i>Hayat Maneviyat</i>	: 36
<i>Kitabın Adı</i>	: Müslümanca Yaşama Rehberi
<i>Yazarı</i>	: Sıtkı Abdullahoğlu
<i>Yayın Yönetmeni</i>	: Hüseyin Türkoğlu
<i>Yayın Editörü</i>	: Ahmet Savaş Özpınar
<i>Kapak Tasarım</i>	: Yiğit Yolcu
<i>İç Tasarım</i>	: Aydın Altuntaş
<i>Baskı Yeri & Tarihi</i>	: İstanbul, 2016
<i>Baskı & Cilt</i>	: Alioğlu Matbaacılık

Orta Mahallesi Fatin Rüştü Sokak

No: 1-3/A Bayrampaşa / İSTANBUL

Tel: (0212) 612 95 59 Fax: (0212) 613 09 83

Sertifika No: 11946

Hayat Yayın Grubu

Nişancı Mahallesi Davutağa Caddesi No: 26/1

34050 Eyüp - İstanbul

Tel: 0212 613 11 00 GSM: 0530 290 99 78 Faks: 0212 613 11 55

www.hayatyayinlari.com - hayat@hayatyayinlari.com

twitter.com/hayatayinlari - facebook.com/hayatayinlari

MÜSLÜMANCA YAŞAMA REHBERİ

SITKI ABDULLAHOĞLU

Sıtkı ABDULLAHOĞLU

1959 Trabzon/Of doğumlu. İstanbul Yüksek İslam Enstitüsü'nden 1982 yılında mezun oldu. Uzun yıllar, özel öğretim kurumlarında öğretmenlik ve her kademedeki yöneticilik yaptı. Eğitim yönetiminde pratik olarak ortaya koymuş olduğu yeni yöntemleri ile dikkat çekti. Hem öğretim metotlarında hem de yönetim uygulamalarında; müfredat, kitap, öğretmen üçgeninde denge ve telafi sistemleri üzerine yoğunlaştı. Eğitim boyutunda, davranış kazanımları ve davranışların değerlendirilmesi meselelerinde özel çalışmaları oldu. Eğitim iletişimi bağlamında, öğretmen-öğrenci, öğretmen-veli ve öğretmen-yönetici konularına özel ilgi gösterdi. Anılan konularla ilgili olarak eğitimcilere çok sayıda seminer verdi. Eğitimciler ve eğitim yöneticileri için temel rehber sayılabilecek çalışmalar yaptı. Eğitim yönetiminde rehberliğin yeri konusunda yaptığı çalışmalarla, gerçek anlamda yönlendirme yapmanın sistematik ve tematik kriterlerinin belirlenmesinde önemli gayretleri oldu. Eğitim liderliği ve ölçme-değerlendirme konularına katkı anlamında eğitim çevrelerine fayda sağlayan pratik örnekler ortaya koydu.

1995-1997 yıllarında özel bir radyoda genel müdürlük yaptı. Aynı zamanda, günlük yorum programları ile kültür, ekonomi ve siyasal konularda değerlendirmelerde bulundu. 1995-2000 yılları arasında devam eden bu yorum programlarında, İslami bakış açısıyla hayatı değerlendirme ve aktüaliteyi yorumlama çabası içinde oldu.

Hâlen bir işadamları derneğinin Ar-Ge departmanının sorumluluğunu yürüten yazar evli ve dört çocuk babasıdır.

Yazarın değişik dergilerde çok sayıda makalesi yayınlandı. Heyet hâlinde yapmış olduğu çalışmaları arasında:

- Sevgi Peygamberi Hz. Muhammed (s.a.v.)
- İmam Hatip Liseleri için; Arapça yardımcı kitap
- İlköğretim için; Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi kitapları bulunmaktadır.

İÇİNDEKİLER

Birinci Bölüm

İslam'a Giriş	15
İslam	15
İman	17
İbadet	18
Ahlak	18
İlmihal	19

İkinci Bölüm

İman	23
1. Allah'a İman	23
2. Meleklerle İman	25
3. Kitaplara İman	27
4. Peygamberlere İman	28
5. Kadere İman	30
6. Ahirete İman	31

Üçüncü Bölüm

Sorumluluk	35
------------------	----

Dördüncü Bölüm

İslam'ın Esasları	39
-------------------------	----

Beşinci Bölüm

İbadetler	43
İbadetin Anlamı	43
İbadet-Temizlik İlişkisi	45
Manevi Temizlik (Hadesten Taharet)	49
Maddi Temizlik (Necasetten Taharet)	49
Kadınların Özel Durumları	51
Abdest	57

Abdestin Anlamı ve Tarifi	57
Abdestin Farzları	59
Abdestin Sünnetleri.....	59
Abdestin Mekruhları.....	60
Abdesti Bozan Şeyler	60
Abdest Duaları.....	62
Mesh	63
Mesh ve Mestin Anlamı, Tarifi.....	63
Gusül Abdesti	66
Gusül Abdesti (Boy Abdesti) Anlamı, Tarifi.....	66
Gerekli Olduğu Hâller	67
Farzları	68
Boy Abdesti Olmadan Yapılamayan Davranışlar.....	69
Teyemmüm	69
Teyemmümün Anlamı ve Tarifi.....	69
Teyemmümün Yapılma Şartları	70
Farzları	71
Sünnetleri.....	71
Teyemmümün Bozulması	71
Ezan.....	72
Ezanın Anlamı Ve Tarifi.....	72
Ezanın Gerekliliği	72
Ezanın Sözleri ve Anlamı.....	73
Kamet.....	74
Namaz.....	75
Namazın Anlamı, Tarifi, Hikmeti	75
Tarifi	75
Hikmeti.....	77
Önemi	78

Namazın Farzları	80
a. Namazın Dışındaki Farzlar	80
b. Namazın İçindeki Farzlar	84
Namazın Vacipleri	85
Namazın Sünnetleri	87
Namazın Mekruhları	88
Namazı Bozan Şeyler	90
Sehiv Secdesi	91
Günlük Namazların Vakitleri	91
Namaz Kılınması Mekruh Olan Zamanlar	94
Vakit Namazları	95
Diğer Namazlar	99
Cami ve Mescit Kavramları	111
Oruç	113
Oruç'un Anlamı, Tarifi, Hikmeti	113
Oruç Kimlere Farzdır?	115
Orucun Farzları	116
Orucun Çeşitleri	117
Orucu Bozan Şeyler	118
Orucun Mekruhları	121
Kaza ve Kefaret	121
Fidyeye	122
İtikâf	123
Zekât	125
Zekâtın Anlamı, Tarifi, Hikmeti	125
Zekâtın Faydaları	126
Zekât Vermek Kimlere Farzdır?	128
Zekât Kimlere Verilir?	128
Kimlere Zekât Verilmez?	131

Zekât Verilecek Mallar	131
Zekâtın Verilmesinde Usuller.....	136
Hac ve Umre.....	139
Haccın Anlamı, Tarifi, Hikmeti.....	139
Haccın Farz Oluşu	141
Hac Kimlere Farzdır?	142
Haccın Farzları	142
Haccın Vacipleri	146
Haccın Sünnetleri	148
Haccın Çeşitleri.....	149
Hac Nasıl Yapılır?.....	150
Hac Yasakları Ve Cezaları	155
Umre'nin Anlamı, Tarifi.....	156
Şartları ve Yapılışı.....	157
Kurban.....	158
Kurban'ın Anlamı, Tarifi, Hikmeti	158
Hangi Hayvanlar Kurban Edilir?	160
Kurban Nasıl Kesilir?	161
Kurbanı Kimler Kesmelidir?.....	162
Kurban Etinin Dağıtılması	163
Kurban Çeşitleri.....	163

Altıncı Bölüm

Günlük Hayatta İslam'a Dair Diğer Konular.....	167
Eti Yenen ve Yenmeyen Hayvanlar	167
İçki İçmek	169
Kumar Oynamak	170
Uyuşturucu Kullanmak	171
Sigara İçmek.....	171
Altın ve Gümüş Eşya Kullanmak	171

Sanat	172
İslam'da Aile Hayatı ve İlgili Hükümler.....	173
Nikâhın Şartları:	173
Boşanma	175
Zina ve Cinsel Sapkınlıklar	176
Kadın-Erkek Denklemi.....	178
Tesettür (Örtünme)	179
İslam'da Önemli Günler ve Geceler	180
Üç Aylar	181
Mevlid Kandili	182
Regaib Kandili.....	182
Mirac Kandili.....	182
Berat Kandili.....	183
Kadir Gecesi	184
Ramazan ve Kurban Bayramı.....	184
Cuma Günü	185
Aşure Günü.....	186
Günlük Hayatımızda Karşımıza Çıkan Bazı Hadiseler.....	187
Büyü	187
Organ Nakli.....	188
Vücuda Müdahaleler	190
Doğum Kontrolü	191
Tüp Bebek	192
Öldürme - Kan Davası	192
İntihar.....	193
Hırsızlık	194
İslam'da Ticari Hayat.....	195
Ahlak	200
Çağın Getirdiği Zararlı Alışkanlıklar ve Bağımlılıklar	204
Dua	215

ÖNSÖZ

Bu kitap gençler için hazırlanmıştır. İslam coğrafyasında yaşayan ama dininden yeteri kadar haberi olmayan bir gençlik yetişmektedir. Şüphesiz bu, hüznü verici bir durumdur.

Okullardaki din eğitiminde özellikle son yıllarda sevindirici gelişmeler yaşanmakla beraber, birçok özel eğitim ve öğretim kurumu çeşitli nedenlerle din eğitimi konusunda gençlere yeterli ve doğru bilgi sunamamaktadır.

Bu yüzdendir ki, gençler veya aileleri, kendi problemlerini kendileri çözmek zorundadırlar. Dinlerini doğru kaynaklardan, doğru anlayışlarla öğrenmek zorundadırlar. Bunun için en önemli kaynağın kitaplar olduğu aşikârdır. Bizler de bu inançla bu kitabı hazırladık. İstedik ki, arzu eden, meraklı olan gençler, kendilerine daha yakın bir üslup ve söylem biçimi ile dinlerini, ibadetlerinin detaylarını öğrenme imkânı bulsunlar. Bilgili ve bilinçli birer Müslüman olarak hayatlarını sürdürsünler.

Bu kitap, hükümlerin yorumu açısından Hanefi ekolüne uygun olarak hazırlanmıştır. Diğer ekolleri de içine alan daha kapsamlı bir çalışma yapmak mümkün olabilirdi. Ancak zihinlerin konunun kendisinden başka tarafa yönelmesini arzu etmedik.

Gençler için çok büyük müjdelerin yüklü bulunduğu şu manidar hadis-i şerifi iyi kavranması dileği ile buraya alıyorum:

“Yedi sınıf insan grubu var ki, Allah’tan başka hiçbir şeyin gölgesinin bulunmadığı bir günde Allah onları gölgelendirecektir.

Adil lider,

Allah'a ibadet ederek yetişen genç,

Kalbi mescitlere asılı duran adam, (Gönlü camilerde)

Allah için birbirini sevip bir araya gelen ve yine Allah için birbirinden ayrılan iki insan,

Güzellik ve itibar sahibi bir kadın kendisini (yanlış) davet ettiği hâlde 'Ben Allah'tan korkarım' diyen kimse,

Sağ elinin verdiğiinden sol eli haberdar olmayacak kadar sadakasını gizli veren kimse,

Tenha bir yerde Allah'ı anıp, O'nun için gözyaşı döken kimse."¹

Bu hadis, Buhari ve Müslim kitaplarında bulunmaktadır. Bu gruplardan birine girmeyi başarabilmek ümit ve temennisiyle ...

---

¹ Riyazu's-Salihin, 657.

Birinci Bölüm

İslam'a Giriş

İslam

İslam, vahiy kaynaklı dinlerin sonuncusunun adıdır. Sözlükte, barış, esenlik, selam anlamlarına gelmektedir. Bu ad bizzat Allah Teâlâ tarafından verilmiştir. İlk insan ve ilk peygamber olan Hz. Âdem ile birlikte gönderilmeye başlanan dinlerin son gönderilenidir. Bu din, hem o zamana kadar gönderilenlerin sonuncusu hem de ondan sonra artık gelmeyecek anlamında din halkalarının sonuncusudur. Yani kıyamete kadar artık Allah (cc) yeni bir din göndermeyecektir. Bu aynı zamanda yeni bir peygamber göndermeyeceği anlamına gelmektedir. Yani İslam dininin peygamberi olan Hz. Muhammed (sav), aynı zamanda son peygamberdir.

Allah (cc) bu konuları son dinin kutsal kitabı olan Kur'an-ı Kerim'de şu ayetlerle bizzat ifade etmektedir. **“Hiç şüphesiz Allah katında yegâne din İslam'dır...”**² **“Muhammed, sizin aranızdaki erkeklerden hiçbirinin babası değildir; ancak o, Allah'ın Resulü ve peygamberlerin sonuncusudur. Allah, her şeyi bilendir.”**³

İslam dininin bazı genel özelliklerinden bahsedecek olursak şu hususların ön plana çıktığını görebiliriz:

İslam dini öncelikli olarak “bir olan Allah inancı” ilkesine dayanmaktadır. Buna terim olarak Tevhid (Birleme, Teklik) ilkesi denilmektedir.

---

2 Al-i İmran 3/19

3 Ahzap- 40

İslam, tüm insanlığa gelmiş bir dindir. Yani evrenseldir. Nitelikleri açısından kıyamete kadar bütün coğrafyalarda yaşayan insanların ihtiyaçlarına cevap verecek yeterlilikle donatılmıştır.

İslam belli bir ırka, soya ya da renge hitap eden kısıtlamalardan uzaktır. Tüm insanlığın eşitliğini esas alır. Zira bütün insanları yaratan Allah'tır. Onlar arasında ayırım gözetmesi söz konusu değildir.

Dine girmek ve dinden çıkmak ancak kişinin kendi özgür iradesi ile mümkün olmaktadır. Bunun için herhangi bir aracıya ihtiyaç bulunmamaktadır. Zira İslam'a göre, her yetişkin kendi sorumluluğunu taşır. Günahlarını kendisi kazanır, affı için de bizzat kendisinin Allah'tan af dilemesi gerekir. Allah'tan af dilemek için de başka bir aracıya ihtiyacı yoktur. Sevaplarını kendi kazanır ve karşılığını da kendisi alacaktır.

İnsanlar arasında üstünlük asla doğal ya da yapay statülerle olamaz. Ancak, Allah'a iman konusundaki yüksek samimiyet ve O'nun dinini çok doğru yaşama performansı, Allah katında itibar için yeterlidir.

İslam, insanların dünya ve ahiret mutluluğunu esas alır. Sadece mistik, ruhani boyutla ilgilenilmesini ya da sadece dünyevi kazançlara takılı kalınmasını doğru bulmaz.

İslam, inananlarının çevreyle, diğer insanlarla doğru ve faydalı bir şekilde ilgilenmesini ister.

İslam, beden ve ruh temizliğini şart koşar.

İslam, genellikle zararlı, kötü ve içinde zulüm olan her şeyi yasaklar.

İslam'da hak ve adalet esastır ve bütün müminler kardeş kabul edilmektedir.

İslam dini evrenseldir. Bu yüzdendir ki, hayatta insana gerekli olan her alanı düzenlemiştir. Bu düzenlemeyi İslam bilginleri şu şekilde tasnif etmişlerdir:

- İtikat** (İman konuları),
- İbadat** (İbadetlerle ilgili konular),
- Muamelat** (Günlük hayattaki iş ve işlemler),
- Ukubat** (Cezalar),
- Ahval-i Şahsiye** (Şahıs hukuku),
- Siyaseti Şer'iyye** (İdare hukuku),
- Siyer** (Uluslararası ilişkiler).

Ancak bu kitabın kapsamı sadece ilk iki bölümü ve ahlak konularını içermektedir.

İman

Kuvvetli inanç anlamına gelen bu kavram, İslam'ın esaslarına kalpten samimi olarak inanmayı ve Allah'a tam güveni ifade etmektedir. Böyle bir imana sahip olan kimseye mümin denilmektedir.

İslam'da Allah'ın birliği ile başlayan iman konuları, 'Her şey Allah'tandır.' yargısını kabule varana kadar olan bütüncül bir yapıyı ifade etmektedir. İman bütün eylemlerin yapılış gerekçesidir. Hiçbir hareket boş ve anlamsız olamaz. Yapılan işler ya Allah'a imanın bir gereğidir ya da inanmamanın bir yansımasıdır. İman olduğu hâlde yapılan yanlışlıklar ise, günahkârlığın bir göstergesidir. Olumsuz davranışlar, mümin insan tarafından tövbe ile telafi edilmeye çalışılmalıdır. Yanlışın tekrarına da düşülmemeye itina gösterilmelidir. İmanın korunması, güçlendirilmesi ve bu dünyanın imanla terk edilebilmesi, mümin insan için son derece önemli bir hedeftir.

İbadet

İbadet kelimesi; kulluk yapmak, boyun eğmek, tapınmak anlamlarına gelmektedir. Dinî olarak bakıldığında Allah (cc)'a saygı göstermek, O'na olan imanın gereğini yerine getirmek için Allah'ın emir ve yasaklarına uygun davranış içinde yaşamak demektir. Böylece Allah'a imanın bir gereği olarak yapılacak olan bütün doğru davranışların ibadet olacağını bilmek gerekir.

İbadetsiz bir din düşünülemez. Gereği yerine getirilmeyen bir inanç, ispata muhtaç bir iddia demektir. Ayrıca ibadetlerin, dinin istediği gibi yapılması zorunludur. Kimse kendi kafasına göre ibadet oluşturamaz ya da var olan ibadetleri yok sayamaz.

Yapılması emredilen ibadetlerin tam olarak ne anlama geldiğini, bizlere olan faydasını henüz öğrenememiş olabiliriz. Ancak bizim için önemli olduklarına inanmak Allah'a olan inancımızın bir gereğidir.

Ahlak

Huy anlamına gelmektedir. Şüphesiz güzel ve kötü diye ayrılabilir. Ancak genellikle ahlak denilince güzel huylar akla gelmektedir. Ahlak, dinimizin insanda davranış hâline dönüşmüş şeklidir. Dolayısıyla dinimizin önemli amaçlarından bir tanesidir. Nitekim Peygamber Efendimiz (sav) **“Ben güzel ahlakı tamamlamak için gönderildim.”**⁴ buyurarak konunun önemini vurgulamıştır.

---

4 Muvatta, Hüsnü'l Hulk, 1